

Historyczne widoki i plany Krakowa - Plany z XIX wieku

2010-07-19

PLAN KRAKOWA TMHIZK - 1899 r.

Plan wydany przez Towarzystwo Miłośników Historii i Zabytków Krakowa, działające nieprzerwanie od 1896 r. (wśród założycieli mediewista, prof. Stanisław Krzyżanowski, prezydent Józef Friedlein i Stanisław Wyspiański). Lata 90. XIX w. to początek najbarwniejszej epoki literacko-artystycznej - Młodej Polski. Z jej modernizmem, symbolizmem, neoromantyzmem i dekadentyzmem, z których rodzi się kolejne znaczenie magicznego ducha Krakowa. Właśnie w r. 1899 przybyły do Krakowa rok wcześniej Stanisław Przybyszewski publikuje swój manifest pt. "Confiteor", głoszący "sztukę dla sztuki". W kościele Franciszkanów ukończono wprawianie witraży S. Wyspiańskiego. W następnym roku odbędzie się w Bronowicach ślub dr Lucjana Rydla z włościanką, panną Jadwigą Mikołajczykówną - tak zacznie się legenda najgłośniejszego w Polsce wesela... Tadeusz Boy-Żeleński już pisze swoje "Słówka"(wyd. 1913), od czego będzie krok do kabaretu "Zielony Balonik" w Cukierni Lwowskiej J. A. Michalika (1905-12). Miastu przybywają obiekty na trwale wpisujące się w pejzaż, w tym nowe budynki gimnazjalne: przy ul. J. Sobieskiego (1897) i przy pl. Na Groblach (1898), na ukończeniu jest gmach Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych (otwarcie w r. 1900). Poświęcono kamień węgielny pod nowy gmach Seminarium Duchownego przy ul. Podzamcze (neogotycka forma oddanego w 1901 r. obiektu będzie wzbudzała liczne kontrowersje). W r. 1899 Rada Miejska zatwierdza projekt budowy wodociągu pompowego, zasilanego wodą gruntową z Bielan. Już w lutym 1901 r. odbędzie się uroczyste uruchomienie Wodociągu Miejskiego im. Franciszka Józefa I, stanowiącego największe i najkosztowniejsze przedsięwzięcie w dotychczasowych dziejach Krakowa.

Reprodukcja ze zbiorów Muzeum Historycznego Miasta Krakowa.

[Powrót](#)